

■ УДК 130.2:78.01/=3

Н. П. Варавкіна-Тарасова, кандидат мистецтвознавства, викладач,
Музичне училище імені В. І. Заремби, м. Хмельницький

СПІВЗВУЧЧЯ ДУХОВНИХ СИМВОЛІВ ЯК ОСНОВА ГЕРМЕНЕВТИКИ ПІД ЧАС АНАЛІЗУ МУЗИКИ

Розглянуто закони гармонії, що забезпечують звучання внутрішнього світу людини, відображаючи створення людини Богом за своїм образом. Людське серце є єдиною основою Богослужбового з'єднання неба й землі, унікальна система різних вібрацій. Автор базується на сердечних можливостях літургійного сприйняття музичного поля Єдиного Життя. Порівнюються музичний лад і правильні геометричні сфери та «музика сфер» Піфагора зі «знаменним письмом». Наводяться тези, маловідомі в науці про музику.

Ключові слова: *співзвуччя, серце, духовна реальність, звук, колір, ікона, геометрія, знаменний розспів.*

Н. П. Варавкіна-Тарасова, кандидат искусствоведения,
преподаватель, Музыкальное училище имени В. И. Зарембы,
г. Хмельницкий

СОЗВУЧИЕ ДУХОВНЫХ СИМВОЛОВ КАК ОСНОВА ГЕРМЕНЕВТИКИ В АНАЛИЗЕ МУЗЫКИ

Рассмотрены законы гармонии, обеспечивающие звучание внутреннего мира человека, отображая создание человека Богом по своему образу. Человеческое сердце является единой основой Богослужбного объединения неба и земли, уникальной системой разных вибраций. Автор базируется на сердечных возможностях литургического восприятия музыкального поля Единой Жизни. Предлагаются сравнения музыкального лада и правильных геометрических сфер и «музыки сфер» Пифагора со «знаменным письмом». Приводятся тезисы, малоизвестные в науке о музыке.

Ключевые слова: *созвучия, сердце, духовная реальность, звук, цвет, икона, геометрия, знаменный распев.*

N. P. Varavkina-Tarasova, Candidate of Art Criticism, teacher,
V. I. Zarembo Khmelnytsky Music School, Khmelnytsky

THE CONSONANCE OF SPIRITUAL SYMBOLS AS THE BASIS OF HERMENEUTICS IN THE MUSIC ANALYSIS

The laws of harmony that ensure the sounding of the inner world of man are considered, reflecting the creation of man by God in his own image. The human heart is a unified basis for the divine service of heaven and earth, a unique system of different vibrations. The author draws on the heart's ability of liturgical perception of the musical Unified field of Life, compares musical structure and correct geometric spheres, Pythagoras «music of the spheres» and «the znamenny writing». The author presents theses, little known in the scientific analysis of music.

Key words: *consonance, heart, spiritual reality, sound, colour, icon, geometry, Znamenny chant.*

Постановка проблеми. Сім Законів Гермеса Трисмегіста відповідні до процесу Життя та його музичного еквіваленту в музичних творах, є відображенням внутрішнього світу людини, звучанням її серця. Усі Закони пов'язані один з одним, по суті, це Один закон із сімома його гранями, які наявні в музичній системі, але цілеспрямовано осягаються Закони: «Аналогія» (2), «Вібрація» (3), «Ритм» (5). Сім граней Єдності мають багатовимірну проєкцію на різних рівнях усвідомлення, кристалізуючись у «Семикінцеву сакральну зірку Різдва» [5]. Розглянемо детальніше оновлене сприйняття герменевтики в аналізі музики, як духовного синтезу простору й часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нещодавно (2000 р.) відкрито (В. Сльозін, І. Рибіна, Е. Ньюберг) і підтверджено на міжнародній науковій конференції в Арізонському університеті США Четвертий вимір свідомості людини [16]. Один з видатних фізиків-теоретиків нашого часу Р. Пенроуз визнає найголовнішим в межах Загальної теорії А. Ейнштейна: «<...> поняття простору і часу не можуть розглядатися незалежно один від одного, але лише в поєднанні, що дає *чотиридимірний* опис явищ, тобто опис на мові *простору і часу*» [17, с. 18]. «Четвертий вимір фізики — духовний», — відмічає латиський викладач, дослідник І. Стульпініне [23, с. 30]. Сокровенні Провозвістя духовною канвою слугують людству, з'являючись то на поверхні, засвідчуючи нову можливість Життя, то оберігаючи та надихаючи творчість людини, коли за допомогою *методу прямого знання* відкривається серце на сприйняття духовного натхнення. Р. Пенроуз стверджує: «<...> сприйняття нових наукових істин видатними вченими відбувається не в результаті логічної роботи розуму, а за допомогою прямого долучення до певного першопочаткового заданого джерела знань» [27, с. 8]. Сучасний дослідник музичного мислення О. Скрябіна А. Бандура визначає головний принцип творчості композитора, найсуттєвішою рисою якого було пізнання світу через «Вище Я». О. Скрябін говорив Б. Шлецерові, що П'ята соната «<...> існує реально якомсь поза ним, у невимовленому образі, і що він не створює його, <...> тільки ніби знімає з нього завісу, унаочнює для людей, переводить з прихованого стану в явлений» [4, с. 21]. Доктор мистецтвознавства О. Рощенко використовує симптоматичну тезу, маловідому в науковому аналізі музики: «О. Мандельштам (“Розмова про Данте”), відповідно до трансмутаційної природи поеми (“Божественної поеми”) <...>, підкреслював роль методів фізики й хімії в оформленні творів, які об'єднують музику, поему, драму, колір і світло <...>. У підсумку “Дант може бути зрозумілим лише за допомогою теорії квант”» [20, с. 19–20].

Видатні вчені, фундатори квантової фізики та її наукової еволюції були музично обдарованими людьми з геніально розвинуеною інтуїцією. Через своє серце людина стає духовним перекладачем-провідником Універсуму. «<...> те, що визначається людьми як геніальність, — не що інше, як здійснюване Єднання Світів. Путівник Істини — людина, котра відчуває цей Зв'язок» [12, «Відродження», № 2]. О. Скрябін був переконаний: «Мистецтво залежить від космічного процесу, воно — не саме по собі» [4, с. 30]. Композитор досконало вивчив «Таємну Доктрину» О. Блаватської.

На думку А. Бандури: «П'ять книг цієї праці буквально переповнені позначками, кількістю яких тільки в одному першому томі перевищує всю сукупність позначок, здійснених композитором у всіх інших книгах бібліотеки <...>. Духовний Вогонь <...> був головним рухомим принципом еволюції в космогонії геніального композитора» [там само, с. 17, 30]. Р. Пенроуз дає пораду: «До проблем космогонії слід ставитися з почуттям поваги <...> і захопленням перед людським розумом, якій намагається вирішити їх» [17, с. 502]. «*Духом палайте*», — заповідав людям апостол Павло (Рим. 12:11).

У стародавніх знаннях зберігалоя: «Прекрасний зелений спектр срібла <...> був добре відомий давнім хімікам і фізикам. Срібло й зелений колір асоціювалися ще за часів Гермеса. Місяць або Астарта (герметичне срібло) є одним з двох символів розенкрейцерів. Герметична аксіома свідчить, що існує таємнича спорідненість між кольором і звуком. Єгипетські жерці співали сім голосних звуків, як гімн, звернений до Серапіса <...>, і під час проголошення сьомого голосного, так само як при сьомому промені сонця, що сходить, статуя Мемнона відповідала. Недавні відкриття довели дивовижні властивості синьо-фіолетового кольору — сьомого променя призматичного спектра, хімічно найпотужнішим серед усіх, який відповідає найвищій ноті в музичній шкалі <...>. Звуки й кольори — духовні цифри, як сім призматичних променів <...>. Єдності центрального духовного СОНЦЯ. “Щасливий той, хто осягає духовні цифри й відчуває їх могутній вплив!” — вигукує Платон» [8, с. 640]. До генетичного коду кожного звука музичної діатоніки, крім частотних коливань вищих гармонік, функціональності, кольору тощо, у сучасних музикознавчих дослідженнях додається *геометричний код* правильних багатогранних фігур Піфагора-Платона. В. Іванов стверджує, що в розроблених Піфагором «питаннях “трактування” так званих кришталевих сфер (вони) безпосередньо стосуються проблеми фонетичного крюкового письма X–XI ст.¹ Саме в звукоінтонації знаменного співу виявляється сполучна ланка з піфагорійським уявленням матеріальної “гармонії сфер”, яку він “доводив” не в площинному вигляді, а в об’ємному» [10, с. 189].

Др. Мельхиседек зазначав: «Релігійний світогляд єгиптян базувався на пошуках підтверджень свого зв'язку зі звучанням Всесвіту, <...> Сім правил метаморфоз порожнечі подібні до семи музичних нот» [15, с. 26]. О. Реріх занотувала від «5.V.1924»: «Семизвуччя є основою Світу, тому скріплення семизвучне. Це — простий ритм природи» [19, с. 120]. В. Іванов, «використовуючи Піфагорів музичний лад», розглядає утончену форму вигляду музичної європейської системи, застосовуючи термінологію герменевтики. I–III ступені — «*першопричина звуконародження*»: тип прямого вертикального світлового променя відповідно до 1, 2, 3 «світлових музичних краплин»; IV ступінь — «тетраedr (фігура випромінююча)»; V ступінь —

1 Вергун В. Знаки Огня / В. Вергун // Живая этика : в 5 т. / Сост., коммент. Н. Ковалевой. — М. : РИПОЛ классик, 2004. — Т. 3. — С. 5–70. Стахов А. Додекаэдр, тайна Египетского календаря, циклы Солнечной Системы и «Арифметика Вселенной» // «Академия Тринитаризма», М., Эл № 77-6567, публ.13065, 10.03.2006.

«куб (фігура поглинаюча)»; VI ступінь — «додекаедр»; VII ступінь — «ікосаедр»; VIII (I) ступінь — «октаедр» [10, с. 192–195]. С. Ключников зауважив: «Бажаючи показати зв'язок чисел з Простором як живою субстанцією, Платон говорив: “Бог увесь час геометризує”. Сенс цього геометризуювання в його співвідношенні з числами засвідчила Блаватська. Викладаючи гностичну систему Валентина, вона писала про геометричний символізм так: “Трикутник — це потенційність Духу; квадрат — це потенційність матерії; пряма вертикальна лінія — це могутність Духу; а горизонтальна — могутність матерії <...> чемпіони з подільності обов'язково будуть кратні чотирьом, а великі числа — дванадцяти та двадцяти» [11, с. 125–126]. Структурне існування класичної музичної думки у формі періоду теж кратне чотирьом. Симптоматично, що «знайоме всім “хресне знамення” спочатку було символом Гермеса, оскільки цифра чотири, мальована складеними пальцями на тілі вірян, вважалася його сакральним числом <...>. Ту саму цифру “4” знайдено в китайській концепції першопорядку» [25, с. 250–251].

Здавня українці зазвичай прикріплювали коліську з немовлям до стелі, не встановлюючи її твердо на підлозі. Сучасна наука підтверджує мудрість і життєву необхідність цієї традиції. Згідно з Д. Вінтером, «частотний крок коливання серця людини дорівнює кореню квадратному із золоті пропорції <...>. Сонце — Земля — людина — (пульс серця) — генетичний код» [18, с. 53]. М. Емото підтверджував: «Чистота намірів зменшує тривалість вібраційних хвиль. Чим коротші ці хвилі, тим далі вони проникають у космос, оскільки в них залишається менше місць, куди можуть потрапити руйнівні вібрації» [28, с. 4, 13, 29]. Сучасні медичні дані О. Гончаренко доводять, що «серцево-судинна система є окремою високоорганізованою структурою нашого тіла. Вона має власний мозок і власне серце <...>. Внутрішня поверхня серця подана за <...> безліччю мінісердець» [3, с. 60]. Доктор педагогічних наук, доктор теології Г. Сагач наводить дані американського нейрокардіолога Д. Е. Армора, котрий відкрив нову галузь «серцевого мозку». Серце має власну внутрішню нервову систему, незалежно від мозку або центральної нервової системи¹. Доктор фізико-математичних наук А. Акімов констатує: «У концепції Серця важливу роль відіграє проблема Світла, як прояв Тонкого плану» [1, с. 16]. «Новий щабель наближається до людства — сполучення з далекими світами. Існує закон, який створює ті устремління, якими рухається спіраль світла. У світловій інтенсивності руху заснований закон, який з'єднав би всі енергії» [7, №№ 351–354].

Мета статті — переглянути тези музикознавчих спостережень в аналізі музичного твору, що дозволить розширити сприйняття духовної реальності законів музики у зв'язку з тим, що Закони Герменевтики усвідомлюються *методом прямого знання* через їх спіралеподібний рух згідно з серцем людини. Для аналізу обираємо центральну систему — серце людини-творця.

Виклад основного матеріалу дослідження. У Книзі Сьомій Гермес зазначає: «Людина споглядала Божії творіння, захоплювалася ними й на-

1 Institute of HeartMath в Боулдер-Крик, Каліфорнія [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.heartmath.org>. — Назва з екрана.

вчалася впізнавати їх Творця. Бог обдарував усіх людей розумом, але не Духом <...>. *Там*: Чому ж, отче, Бог не наділив Духом усіх людей? *Гермес*: Така була Його воля, сину мій, щоб усі душі здобували зв'язок з Духом як нагороду, яку треба заслужити» [21, с. 141]. Святі отці вказували: якщо жодні молитви щодо відновлення гармонійного цілого з Єдиним Життям не допомагають, то заступництво святого Сімеона Богоприємця (і ще Йосипа Обручника) можуть допомогти, але якщо й це не допомагає, то заступництво неможливе [2, с. 486–490]. Це означає, що людина має докласти чимало зусиль, щоб відновити Закон співзвуччя з Духовним Світом. Метод прямого інтуїтивного аналізу музики може бути задіяний тільки завдяки чистоті серця, у духовно гармонізованих вібраціях енергетичного поля людини (аури). С. Губайдуліна підтвердила це медитацією на хорал Й. С. Баха про душу, яка стоїть перед Троном Бога-Творця («Meditation über den Bach-Choral “Vor Deinen Thron tret” ich hiermit»).

У Київській Софії праворуч від Царських врат розташована ікона із зображенням храму: сім щаблів ведуть до храму Премудрості Божої. Перед храмом стоїть Пресвята Богородиця з Немовлям на омофорі. Сім щаблів — «Віра, Надія, Любов, Чистота, Смирненність, Благодать, Слава» — ототожнюються зі складовими назвами співзвуч діатонічної гами. Наприклад, з III ступенем натурального мажору, — поняття «Любов» (III щабель на іконі) — радісне, піднесене, екстравертно відкрите, висхідне, а в мінорі — інтровертне, сумно налаштоване, закрите. С. Броуді вивчав спів монахів з монастиря Гьютто стосовно обертоноу, від якого утворюється III ступінь мажору, й зазначив: «Обертон гармоніює все ваше єство і підносить на щонайвищий рівень» [9, с. 76]. Вищі гармоніки та форманти єдині у своїй основі для всіх культур, це космічна система існування музики Життя. Складові назви звуків європейської діатоніки взяті зі слів молитви до святого Іоана, а останній, сьомий звук (про який вище згадано в єгипетській герменевтиці) є не складом від слова молитви, а абрєвіатурою імені святого: «SI». П. Флоренський здійснив одкровення про власне поліхромне музичне сприйняття «Моленої ікони Одигітрії», на якій Лик Пресвятої Богородиці йому звучав в акордах g-moll, C-dur, «і до того ж мажорних по-перевазі, з апофеозом» [24, с. 84]. Улюблену ладотональність о. Павла — D-dur — він вважає «солом'яно-золотистою, трохи золотисто-зеленого кольору, сонячною, радісною, але радістю осінньої радості. Це радість, що передбачає долання страждань» [там само]. На певному етапі пульсації звук переходить у колір, світло, і тоді відкривається духовна інтуїція. О. Мессіан читав лекції в Нотр-Дам де Парі про особисте бачення в просторі храму музичних інтервалів, що обертаються, й акордів у різнокольоровому миготінні під час його гри на органі.

Свята Тереза Авільська, перша жінка-богослов, у своїй надзвичайно музичній, за духовністю серця, праці «Внутрішній Замок» застерігає: «Нерозумно й безглуздо думати, що ти ввійдеш на небо, якщо раніше не увійшов у свою душу <...>». Свята Тереза «описує замок душі, де багато обителів і тисячі кімнат — всі вони розташовані концентрично навколо центральної обителі, найпотаємнішої, у якій перебуває Божественна

Трійця, і з якої виходить яскраве світло, що освітлює весь замок» [22, с. 55–56]. Чи не є утончено тотожним такого одкровення концентричний спіралеподібний процес у деяких творах? Наприклад, у сонатних формах із дзеркальною репрізою, у якій ПТ повертає спіральний звуковий потік на новий щабель, де відбувається її оновлення, яке виводить в подальшому й ГТ на оновлену систему сприйняття. Герметичні в цьому аспекті й концентричні композиції з варійованим віддзеркаленням, тричастинна архітектоніка зі зміненими репрізами тощо. Це, по суті, відтворення процесу життєзабезпечення. Концентричний, з оновленням, спіралеподібний рух може проявитися й у ладотональному контексті, як, наприклад, у I частині ор. 2 № 2 f-moll Л. Бетховена з шаблеподібним пошуком підходу до репрізи. У ладовому арсеналі багато століть генерує концентричну спіралеподібну енергетику D7, який відтворює герменевтику макро- й мікросмосу.

Висновки. Музичне поле Єдиного Життя базується на соборності сердець. В. Медушевський особливу увагу приділяє одкровенням схимонахині Антонії, котра постійно згадувала «диво соборного серця як таємниці творіння» [14, с. 133]. Результатом закону герменевтики співзвуччя є Преображення коливань енергійного потенціалу людини з підвищення духовної вібрації серця як керуючого органа внутрішньої музичної системи людини. Л. Шаповалова вважає: «<...> когнітивне музикознавство має прийняти тезу перших християнських містиків про те, що музика є символом Божественного Преображення» [26, с. 106]. У Законах Співзвуччя відбивається основна теза Біблії: «І сказав Бог: створимо людину за образом Нашим, за подобою нашою» (Бут. 1: 26). Швейцарський аналітик Е. Курт долучив до музикознавчого аналізу «тонпсихологію» [13], що збігається з дослідженнями наявності унікального ключового тону в серцевій пульсації. Закон Співзвуччя починає дієво долучатись до системи сучасних знань і усвідомлень. Доктор фізико-математичних наук Г. Шипов прогнозує: «Настає синтез науки й релігії <...>, орієнтуючись у майбутньому на створення метанауки, яка об'єднає науку, мистецтво й релігію» [27, с. 9]. «Наука вивчає питання Співзвуччя, — аналізувала в «Космологічних записках» Олена Реріх, — за допомогою неї можна буде визначати явища інтуїції <...>. Тільки в процесі дослідження співзвуччя можна з'ясувати причину та співпрацю. Тому вивчення співзвуччя є наукою майбутнього» [19, с. 287].

Продовжуючи пошуки видатних науковців і дослідників, пропонуємо духовне розуміння соборності науки Єдиного Життя.

Список використаних джерел

1. Акимов А. Концепция «сердца» в Живой Этике / А. Акимов // Три ключа. — 2005. — № 9. — С. 15–16.
2. Афонский патерикъ. Издание репринтное. — М. : Типо-Литография И. Ефимова, 1897. — 1056 с.
3. Бак В. Биология языком сердца / В. Бак // Лаборатория гуманной педагогики. — Артемовск : Изд-во Вебер, 2008. — 176 с.
4. Бандура А. «Тайная Доктрина» и Скрябин / А. Бандура // Культура и Время. — 2006. — № 2. — С. 16–31.

5. Банн Ч. Кристаллы. Их роль в природе и науке / Чарльз Банн [пер. с англ. Т. П. Литвиновой. Под ред. ак. Н. В. Белова]. — М. : Мир, 1970. — 312 с.
6. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. Его связь с современными духовными и интеллектуальными движениями / Отто Бенеш. — М. : Искусство, 1973. — 222 с.
7. Беспредельность: сборник / Сост.: А. А. Мовчанюк, Н. В. Базлов. — Л. : «Васильевский остров», 1990. — 280 с.
8. Блаватская Е. Разоблачённая Изида / Е. Блаватская. — М. : Изд-во Ассоциации духовного единения «Золотой век», 1993. — Т. 1. — Наука. — 770 с.
9. Голдмен Дж. Целительные звуки [пер с англ.] / Дж. Голдмен. — М. : «София», 2003. — 224 с.
10. Иванов В. Духовне буття музичного звуку : в п'яти книгах / В. Иванов. — Николаїв : ТОВ Фірма «Ліон», 2009. — 480 с.
11. Ключников С. Священная наука чисел / С. Ключников. — М. : Беловодье, 1995. — 192 с.
12. Книги Единой Жизни [Электронный ресурс]. — Черновцы. 2011–2016. — Режим доступа: www.postulates.org / www.postulates.org.ua. — Загл. с экрана.
13. Курт Э. Тонпсихология и музыкальная психология. Глава I–II [пер. с нем. Л. Товалевой, О. Галкина; примеч., коммент. О. Галкина] // *Nomo musicus*. Альманах музыкальной психологии. — М. : МГК им. П. И. Чайковского, 2001. — С. 7–49 [Примечания. — С. 50–54].
14. Медушевский В. Помяните мою любовь. О старице схимонахине Антонии / В. Медушевский. — Минск : Братство в честь Святого Архистратига Михаила, 2006. — 247 с.
15. Мельхиседек Д. Тайная египетская мистерия / Друнвало Мельхиседек. — СПб. : ИК «Невский проспект», 2004. — 128 с.
16. Молитва как особое состояние человека. Сенсационное открытие ученых Института им. В. М. Бехтерева // Спасите наши души. — Всеукраинский православный журнал. — Днепропетровск : ООО «Суворов», 2002. — С. 15.
17. Пенроуз Р. Структура пространства-времени. — М. : Мир, 1972. — 184 с.
18. Потапенко О. Таємниці символів, чисел, алфавітів / О. Потапенко. — Київ : ТОВ «Пі, Лтд», 1997. — 208 с.
19. Рерих Е. У порога Нового Мира / Е. Рерих. — М. : МЦР, 2000. — 464 с.
20. Рощенко (Аверьянова) Число и имя в новой мифологии музыкального романтизма (нумерологический и ономотологический методы анализа музыки) : монография / Е. Рощенко (Аверьянова). — Харьков : ХНУРЭ, 2007. — 128 с.
21. Рэйкенборг Я. Изумрудная скрижаль и герметический свод Гермеса Трисмегиста / Я. Рэйкенборг. — М. : Амрита-Русь, 2004. — Часть 2. — 306 с.
22. Сикари А. Портреты святых : в 2 т. / Антонио Сикари. — Милан : «NUOVI RITRATTI DI SANTI». — Т. 2. — 1991. — 192 с.
23. Стульпинене И. Физика языком сердца / И. Стульпинене. — Донецк : Изд-во Вебер, 2008. — 181 с.

24. Трубачев С. Музыка и символ в творческом преломлении П. А. Флоренского / С. Трубачев // Муз. академия. — 1999. — № 3. — С. 83–88.
25. Уокер Б. Женская энциклопедия. Символы, сакралии, таинства, / Барбара Уокер : пер. с англ. А. Елизарова. — М. : Астрель : АСТ : Транзиткнига, 2005. — 638 с.
26. Шаповалова Л. Литургия как «архетип» творчества homo credens / Л. Шаповалова // Проблемы взаимодействия мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. пр. / ХДУМ ім. І. П. Котляревського. — Харків : ТОВ «С.А.М.», 2010. — Вип. 28. — С. 91–110.
27. Шипов Г. Теория физического вакуума в популярном изложении. Развитие программы Единой Теории Поля, выдвинутой А. Эйнштейном / Г. Шипов. — М. : «Кириллица-1», 2002. — 128 с.
28. Эмото Масару. Послания воды: Тайные коды кристаллов льда [пер. с англ.] / Масару Эмото. — М. : София, 2006. — 96 с.

References

1. Akimov A. Kontseptsiya «serdtsa» v Zhivoy Etike / A. Akimov // Tri klyucha. — 2005. — № 9. — S. 15
2. Afonskiy paterik. Izdaniye reprintnoye. — M. : Tipo-Litografiya I. Efimova, 1897. — 1056 s.
3. Bak V. Biologiya yazykom serdtsa / V. Bak // Laboratoriya gumannoy pedagogiki / Artemovsk : Izd-vo Veber, 2008. — 176 s.
4. Bandura A. «Taynaya Doktrina» i Skryabin / A. Bandura // Kultura i Vremya. — 2006. — № 2. — S. 16–31.
5. Bunn Charles. Kristally. Ikh rol v prirode i nauke / Charles Bunn [per. s angl. T. P. Litvinovoy. Pod red. ak. N. V. Belova]. — M. : Mir, 1970. — 312 s.
6. Benesch Otto. Iskusstvo Severnogo Vozrozhdeniya. Ego svyaz s sovremennymi dukhovnymi i intellektualnymi dvizheniyami / Otto Benesch. — M. : Iskusstvo, 1973. — 222 s.
7. Bespredelnost: sbornik / Sost.: A. A. Movchanyuk. N. V. Bazlov. — L. : «Vasilyevskiy ostrov», 1990. — 280 s.
8. Blavatskaya E. Razoblachennaya Izida / E. Blavatskaya. — M. : Izd-vo Assotsiatsii dukhovnogo edineniya «Zolotoy vek». — 1993. — T. 1. — Nauka. — 770 s.
9. Goldmen G. Tselitelnyye zvuki [per s angl.] / G. Goldmen. — M. : «Sofiya», 2003. — 224 s.
10. Ivanov V. Dukhovne buttia muzychnoho zvuku: v piaty knykhakh / V. Ivanov. — Mykolaiv : TOV Firma «Ilion», 2009. — 480 s.
11. Klyuchnikov S. Svyashchennaya nauka chisel / S. Klyuchnikov. — M. : Belovodye, 1995. — 192 s.
12. Knigi Edinoy Zhizni [Elektronnyy resurs]. — Chernovtsy. 2011–2016. — Rezhim dostupa: www.postulates.org / www.postulates.org.ua. — Zagl. s ekrana.
13. Kurt E. Tonpsikhologiya i muzykalnaya psikhologiya. Glava I–II [per. s nem. L. Tovalevoy. O. Galkina; primech.. komment. O. Galkina] // Homo musicus. Almanakh muzykalnoy psikhologii. — M. : MGK im. P. I. Chaykovskogo, 2001. — S. 7–49 [Primechaniya. — S. 50–54].

14. Medushevskiy V. Pomyanite moyu lyubov. O staritse skhimonakhine Antonii / V. Medushevskiy. — Minsk : Bratstvo v chest Svyatogo Arkhistratiga Mikhaila, 2006. — 247 s.
15. Melchizedek Drunvalo. Taynaya egipetskaya misteriya / Drunvalo Melchizedek. — SPb. : IK «Nevskiy prospekt», 2004. — 128 s.
16. Molitva kak osoboye sostoyaniye cheloveka. Sensatsionnoye otkrytiye uchenykh Instituta im. V. M. Bekhtereva // Spasite nashi dushi. — Vseukrainskiy pravoslavnyy zhurnal. — Dnepropetrovsk : OOO «Suvorov», 2002. — S. 15.
17. Penrose Roger. Struktura prostranstva-vremeni. — M. : Mir, 1972. — 184 s.
18. Potapenko O. Taiymnytsi symvoliv, chysel, alfavitiv / O. Potapenko. — Kyiv : TOV «III, Ltd», 1997. — 208 s.
19. Rerikh E. U poroga Novogo Mira / E. Rerikh. — M. : MTsR, 2000. — 464 s.
20. Roshchenko (Averianova) Chislo i imya v novoy mifologii muzykalnogo romantizma (numerologicheskii i onomatologicheskii metody analiza muzyki): monografiya / E. Roshchenko (Averianova). — Kharkov : KhNURE, 2007. — 128 s.
21. Rijckenborgh Jan van . Izumrudnaya skrizhal i germeticheskii svod Germesa Trismegista / Jan van Rijckenborgh. — M. : Amrita-Rus, 2004. — Chast 2. — 306 s.
22. Sikari Antonio. Portrety svyatykh : v 2 t. / Antonio Sikari. — Milan : «NUOVI RITRATTI DI SANTI». — T. 2. — 1991. — 192 s.
23. Stulpinene I. Fizika yazykom serdtsa / I. Stulpinene. — Donetsk : Izd-vo Veber, 2008. — 181 s.
24. Trubachev S. Muzyka i simvol v tvorcheskome prelomlenii P. A. Florenskogo / S. Trubachev // Muz. akademiya. — 1999. — № 3. — S. 83–88.
25. Walker Barbara. Zhenskaya entsiklopediya. Simvoly sakralii. tainstva / Barbara Walker : per. s angl. A. Elizarova. — M. : Astrel : AST : Tranzitkniga, 2005. — 638 s.
26. Shapovalova L. Liturgiya kak «arkhetip» tvorchestva homo credens // Problemi vzaemodii mistetstva, pedagogiki ta teorii i praktiki osviti : zb. nauk. pr. / KhDUM im. I. P. Kotlyarevskogo. — Kharkiv : TOV «S.A.M.», 2010. — Vip. 28. — S. 91–110.
27. Shipov G. Teoriya fizicheskogo vakuuma v populyarnom izlozhenii. Razvitiye programmy Edinoy Teorii Polya. vydvinutoy A. Eynshaynom / G. Shipov. — M. : «Kirillitsa-1», 2002. — 128 s.
28. Emoto Masaru. Poslaniya vody: Taynyye kody kristallov Ida [per. s angl.] / Masaru Emoto. — M. : Sofiya, 2006. — 96 s.

UDK 130.2:78.01/=3

N. P. Varavkina-Tarasova, Candidate of Art Criticism, teacher,
V. I. Zaremba Khmelnytsky Music School, Khmelnytsky

nvaravkina@mail.ru

orcid.org/0000-0001-93987307

THE CONSONANCE OF SPIRITUAL SYMBOLS AS THE BASIS OF HERMENEUTICS IN THE MUSIC ANALYSIS

The aim of this paper is to examine the Laws of Hermeneutics through music sound vibration that is realized by direct knowledge due to harmony with the human heart.

Research methodology. The author presents methodology of spiritual reality symbols of music, drawing attention to closely interconnected Hermes Trismegistus' Seven Laws, in fact, One Law with 7 faces, studied in a music system. The interconnected theses of various disciplines of the researchers in their paradigm with musicology to learn new ways of thinking are examined.

Results. The laws of harmony that ensure the sounding of the inner world of man are considered, reflecting the creation of man by God in his own image. The human heart is a unified basis for the divine service of heaven and earth, a unique system of different vibrations. The Seven Laws are relevant to Life and its musical equivalent-the matrix of Human the Creator.

Novelty. The author draws on the heart's ability of liturgical perception of the musical Unified field of Life, compares musical structure and correct geometric spheres, Pythagoras «music of the spheres» and «the znamenny writing». The author presents theses, little known in the scientific analysis of music.

The practical significance. A man should be in harmony with God responsible for his spirit's song, a spiritual interpreter-guide of the Universe. Currently, the Harmony Laws are becoming more necessary.

Key words: *consonance, heart, spiritual reality, sound, colour, icon, geometry, Znamenny chant.*

Надійшла до редколегії 09.03.2017 р.